

Кафедра соціальної роботи та мовної підготовки

Схвалено:

На засіданні кафедри соціальної роботи та мовної
підготовки

Протокол № 10 від 28 травня 2024 р.

Завідувач кафедри _____ Лариса ОЛЕКСІЄНКО

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Основи академічного письма»

Спеціальності: 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Освітнього рівня: перший (бакалаврський) рівень

Освітньої програми: «Фінанси, банківська справа та страхування»

Спеціалізація: _____

Гуцул Лариса Іванівна - кандидат філологічних наук, доцент кафедри соціальної роботи та мовної підготовки

_____ (підпис)

Викладач:

Гуцул Лариса Іванівна - кандидат філологічних наук, доцент кафедри соціальної роботи та мовної підготовки

_____ (підпис)

Силабус розглянуто на засіданні кафедри загальної педагогіки та права
Протокол № 10 від 28 травня 2024 р.

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Основи академічного письма
Шифр та назва спеціальності	072 Фінанси, банківська справа та страхування
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	обов'язкова
Кількість кредитів і годин	3 кредиту / 90 год Лекції: 14 Семінарські заняття: 20 Самостійна робота студентів: 56
Терміни вивчення дисципліни	1 семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	залік
Сторінка дисципліни на сайті	

2. Загальна інформація про викладача. Контактна інформація

Гуцул Лариса Іванівна	
Науковий ступінь	Кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри соціальної роботи та мовної підготовки
Контактна інформація викладача:	
E-mail	gutsul@ki-maup.com.ua
Контактний тел.:	+38067339945

3. Анотація курсу

Навчальна дисципліна «Основи академічного письма» спрямована на формування у майбутніх фінансистів навичок створення, редагування та оформлення наукових текстів. Курс охоплює етичні аспекти (академічну доброчесність), техніку роботи з джерелами та специфіку фахової термінології у сфері фінансів.

Мета курсу: Технологія підготовки та оформлення науково-навчальних текстів (тез, статей, курсових робіт) з дотриманням стандартів цитування.

Предмет курсу: є академічна доброчесність як складова академічної культури, особливості української наукової мови, складові культури усного й писемного мовлення, зразки різних видів академічного письма, стилі мови і мовлення, нормативність спілкування.

Пререквізити: для успішного засвоєння курсу необхідні знання з дисциплін: «Академічні студії», «Сучасна українська мова», які викладаються здобувачам вищої освіти на першому курсі.

Постреквізити: успішне опанування курсу «Основи академічного письма» надає здобувачам вищої освіти необхідну теоретичну базу для виконання курсових робіт з фахових дисциплін («Фінанси», «Банківська система»), підготовка тез доповідей на конференції та написання кваліфікаційної роботи бакалавра

4. Програмні компетентності та результати навчання

Дисципліна ««Основи академічного письма»» забезпечує формування наступних компетентностей та результатів навчання, визначених в освітньо-професійній програмі «Фінанси, банківська справа та страхування»:

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 5. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
	ЗК 6. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
	ЗК 10. Здатність працювати у команді.
	ЗК 9. Здатність бути критичним і самокритичним.
	ЗК 15. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.
Спеціальні компетентності	СК 11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.
Програмні Результати навчання (ПРН)	ПР 10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.
	ПР 14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
	ПР 18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

5. Зміст навчальної дисципліни та розподіл бюджету часу

Модуль 1. Теоретичні засади академічного письма.

Тема 1. Академічне письмо. Академічна грамотність.

Поняття академічної грамотності та її структура. Розвиток критичного мислення як одна з ключових складників успіху науковця.

Тема 2. Академічна доброчесність. Етичний кодекс ученого.

Академічна доброчесність як запорука якісної вищої освіти. Основні риси та функції академічної культури. Академічна нечесність та методи її запобігання. Етичний кодекс ученого.

Тема 3. Основні категорії академічного тексту.

Наукове знання як специфічний зміст наукового тексту. Основні властивості наукового знання. Моделювання наукового знання. Інформативність, членованість, зв'язність, лінійна послідовність, цілісність, перспекція, модальність, завершеність як основні категорійні ознаки академічного тексту.

Модуль 2. Створення академічного тексту

Тема 4. Види академічних текстів за формою комунікації та способом викладу матеріалу. Змістове наповнення академічного тексту.

Стадії породження академічного тексту. Цілісно-композиційне мислення автора тексту. Репрезентаційні й аргументаційні форми мовлення в академічній комунікації. Їх типи та особливості. Текст-розповідь. Текст-опис. Текст міркування. Текст-доказ. Текст-визначення.

Наукова теорія. Функції наукової теорії. Методологія наукового знання. Предметний зміст нового знання крізь призму відомого, усталеного. Реалізація категорій об'єктивності, суб'єктивності й оцінки при викладі теоретичних відомостей. Наукова дискусія. Доведення / спростування актуалізованих тверджень.

Тема 5. Академічне есе як один із жанрів академічного письма.

Жанрові особливості й різновиди академічного есе. Етапи організації процесу академічного письма (написання есе). Способи організації академічного есе. Структура академічного есе. Рекомендації щодо підготовки й написання академічного есе: критерії оцінювання. Диференціація есе за функціональним призначенням (академічне / неакадемічне), змістовим наповненням (філософське, літературно-художнє, лінгвістичне, педагогічне, математичне і т. ін.), типом мовлення (опис, розповідь, міркування, доказ).

Тема 6. Інтерпретація та редагування власного академічного есе.

Композиція й архітектура академічного есе. Жанрові особливості. Заголовкова назва, змістове наповнення і т. ін. Аналіз академічного есе крізь призму дотримання психологічних, логічних та мовностилістичних засад створення академічного тексту.

Таблиця бюджету навчального часу (год)

Тема / завдання	Бюджет навчального часу (год)		
	Лекції	Практичні (семінарські) заняття	Самостійна робота студента
Модуль 1			
Тема 1.	2	2	4
Тема 2.	2	4	4
Тема 3.	2	4	4
Модульна контрольна робота 1			16
Всього за перший модуль	6	10	28
Модуль 2			
Тема 4.	2	2	4
Тема 5.	4	4	4
Тема 6.	2	4	4
Модульна контрольна робота 2			16
Всього за другий модуль	8	10	28
Всього годин:	14	20	56

6. Методи навчання та система оцінювання

Лекційні та семінарські заняття проводяться у аудиторіях Академії та/або з використанням технологій дистанційного навчання на платформі Zoom за допомогою поєднання різних форм та методів навчання.

Лекційно-інформаційні методи:

- пояснення, розповідь, презентація теоретичних матеріалів;
- демонстрація зразків академічних текстів, джерел, наукових праць.

Проблемно-пошукові методи:

- обговорення наукових питань;
- аналіз кейсів (випадків із академічної практики);
- дискусії, дебати, рольові ігри.

Практичні методи:

- виконання письмових завдань (есе, реферати, анотації, рецензії);
- редагування текстів, оформлення бібліографій;
- аналіз і цитування джерел відповідно до академічних стандартів.

Інтерактивні методи навчання:

- робота в малих групах;
- мозкові штурми;
- проєктна діяльність (створення власного академічного дослідження або постеру).

Самостійна робота студентів:

- опрацювання базової і додаткової літератури, нормативно-правової документації, періодичні видання та професійні Інтернет-ресурси;
- підготовка презентацій;

- вивчення окремих тем або додаткових аспектів дисципліни, які винесені на самостійне опрацювання згідно з навчальною програмою.

Науково-дослідна робота (за бажанням):

- участь у роботі наукових гуртків, підготовка доповідей для студентських конференцій, написання тез або статей.

Таблиця розподілу балів (Залік)

Тема/завдання	Робота семінар. занятті (макс. кількість балів)	Самостійна робота	Всього
Модуль I			
Тема 1.	2	3	5
Тема 2.	2	3	5
Тема 3.	2	3	5
Модульна контрольна робота (тестування + ІНДЗ)	35		35
Разом за I модуль	41	9	50
Модуль II			
Тема 4.	2	3	5
Тема 5.	2	3	5
Тема 6.	2	3	5
Модульна контрольна робота (тестування + ІНДЗ)	35		35
Разом за II модуль	41	9	50
Загальна кількість балів за семестр			100

Умовні позначення: ІНДЗ – індивідуальні навчально-дослідні завдання.

Система оцінювання та вимоги.

Система оцінювання дисципліни «Основи академічного письма» передбачає максимальне заохочування студентів до активної роботи протягом усього курсу. Вона повинна об'єктивно відображати як теоретичні знання студента, так і його практичні навички.

Робота на семінарських заняттях оцінюється за активністю, правильністю виконання завдань та здатністю пояснити свої дії.

Самостійна робота включає опрацювання додаткових матеріалів та підготовку презентацій.

Модульна контрольна робота складається з теоретичного тесту та індивідуального навчально-дослідного завдання, яке має за мету сформувати у студентів власну точку зору, а також, повноцінне та багатостороннє уявлення щодо дотримання морально-етичних норм та принципів академічної доброчесності у вищій школі.

З тематикою індивідуальних навчально-дослідних завдань студенти знайомляться на початку вивчення дисципліни. Виконання завдань передбачено у поза аудиторний час, а презентація результатів здійснюється на практичних заняттях при вивченні відповідної теми курсу.

ІНДЗ 1. Викласти власне розуміння принципів академічної доброчесності.

ІНДЗ 1 оцінюється у 35 балів за наступними критеріями:

35 балів – індивідуальне завдання виконано на високому рівні і представлене у формі презентації, студент у повному обсязі володіє матеріалом, правильно і повно відповідає на питання за темою завдання, обґрунтовує власну думку.

25 балів – індивідуальне завдання виконано на високому рівні, студент володіє матеріалом, відповідає на переважну більшість питань учасників обговорення.

15 балів – індивідуальне завдання виконано на достатньому рівні, при відповіді на питання студент припускається неточностей, окремі відповіді не достатньо обґрунтовані.

5 балів – індивідуальне завдання виконано на мінімально достатньому рівні, студент слабо володіє матеріалом завдання, відповіді на питання відсутні або свідчать про поверхневе уявлення студента щодо теми завдання.

ІНДЗ 2. Розробити особистий кодекс академічної доброчесності студента.

ІНДЗ 2 оцінюється у 35 балів за наступними критеріями:

35 балів – індивідуальне завдання виконано на високому рівні і представлене у формі презентації, студент у повному обсязі володіє матеріалом, правильно і повно відповідає на питання за темою завдання, обґрунтовує власну думку.

25 балів – індивідуальне завдання виконано на високому рівні, студент володіє матеріалом, відповідає на переважну більшість питань учасників обговорення.

15 балів – індивідуальне завдання виконано на достатньому рівні, при відповіді на питання студент припускається неточностей, окремі відповіді не достатньо обґрунтовані.

5 балів – індивідуальне завдання виконано на мінімально достатньому рівні, студент слабо володіє матеріалом завдання, відповіді на питання відсутні або свідчать про поверхневе уявлення студента щодо теми завдання.

Підсумковий контроль: здійснюється у формі диференційованого заліку, який проводиться викладачем на останньому занятті з дисципліни в усній формі з урахуванням балів, накопичених студентами під час вивчення дисципліни.

7. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Для забезпечення ефективного проведення занять із дисципліни «Академічні студії» використовується таке технічне та матеріальне оснащення.

Аудиторне обладнання:

- мультимедійний проектор або інтерактивна панель;
 - екран або інтерактивна дошка;
 - комп'ютер викладача з доступом до Інтернету;
 - аудіосистема або колонки;
- стабільне підключення до мережі Wi-Fi.

Обладнання для студентів:

- персональні або навчальні комп'ютери / ноутбуки з доступом до мережі;
- навушники (для індивідуальної роботи з відео- та аудіоматеріалами);
- доступ до навчальної платформи (Moodle, Google Classroom, Microsoft Teams тощо);
- програмне забезпечення для створення текстів і презентацій (MS Office, Google Docs, Canva, Zotero, Grammarly тощо).

Додаткові ресурси

- електронна бібліотека університету;
- доступ до наукових баз даних (Scopus, Web of Science, Google Scholar, DOAJ);
- ресурси для академічного письма (електронні словники, стилістичні та бібліографічні довідники);
- принтер і сканер (для оформлення та друку навчальних матеріалів).

8. Політика курсу:

Відвідування: Обов'язковим є відвідування семінарських занять, оскільки на них формуються ключові навички. Пропуски відпрацьовуються в індивідуальному порядку.

Дедлайни: Роботи, здані після встановленого терміну без поважної причини, оцінюються зі зниженням балу (мінус 20% за кожен тиждень прострочення).

Академічна доброчесність: Очікується, що всі роботи будуть виконані самостійно. Копіювання коду без розуміння його роботи та посилання на джерело розцінюється як плагіат і призводить до анулювання роботи.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
---------------	-------------	-------------------------------

всі види навчальної діяльності		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	A	відмінно	зараховано
82 - 89	B	добре	
75 - 81	C		
68 - 74	D	задовільно	
60 - 67	E		
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Методичне забезпечення навчальної дисципліни.

Навчально-методичний супровід дисципліни це сукупність усіх навчальних і методичних матеріалів, які використовуються для викладання курсу.

10. Рекомендовані джерела

Основні:

1. Академічне письмо : навчальний посібник / укладачі : Т. М. Костирко, С. В. Ларенкова, І. В. Бондар, М. С. Жигалкіна. – Миколаїв : НУК, 2022. – 116 с. <https://rep.nuos.edu.ua/server/api/core/bitstreams/7b717def-2ac0-454d-826f-ce62ebccef75/content>
2. Колоїз Ж. В. Основи академічного письма : навч. посіб. 2-ге вид., доповн. і перероб. Кривий Ріг : ФОП Маринченко С. В., 2024. 143 с. https://elibrary.kdpu.edu.ua/bitstream/123456789/10679/1/Основи академічного письма_навчальний посібник.pdf
3. Мартинюк О. М. Академічне письмо (конспект лекцій): навчально-методичне видання. Луцьк : Вежа, 2021. 48 с. https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/20241/1/akadem_mart.pdf
4. Базова модель академічного тексту і три аспекти риторики і композиції. Підручники для студентів онлайн. URL: <https://cutt.ly/8e6FLg3X>
5. Академічне письмо. Навчально-методичний посібник. П'ятницька Позднякова І.С. – Миколаїв.: МНУ імені В.О.Сухомлинського, 2021., 70 с.

Додаткова:

1. Гуцул Л.І., Комар Л.В., Луканська Г.А. Культура мовлення сучасного фахівця: виклики, тенденції та перспективи розвитку. Науковий журнал «Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика». 36 (75) № 1, 2025. https://www.philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2025/1_2025/part_2/24.pdf
2. Гуцул Л.І., Луканська Г.А., Комар Л.В. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ІНТЕГРАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЙ ТА КОМУНІКАТИВНИХ ПРАКТИК. Закарпатські філологічні студії / ДВНЗ "Ужгород. нац. ун-т". № 38/2024. – Ужгород: Гельветика, 2024. <http://zfs-journal.uzhnu.uz.ua/index.php/38-2024>
3. Заволока Ю.М., Гуцул Л.І., Івко А.В., Сідненко М.В. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ЯК ЧИННИК ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій, Науковий журнал «інноваційна педагогіка» Випуск 85 http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2025/86/part_2/34.pdf

4. Гуцул Л.І., Комар Л.В., Луканська Г.А, ОСОБЛИВОСТІ АСИМІЛЯЦІЇ АНГЛІЦИЗМІВ У СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ «Закарпатські філологічні студії» № 44/2025

5. Гуцул Л.І., Комар Л.В., Луканська Г.А. Особливості функціонування фемінітивів в українській та англійській мовах. Вісник науки та освіти. Серія "Філологія".

6. Академічна доброчесність, відкрита наука та штучний інтелект: як створити доброчесне освітнє середовище : збірник есе програми підвищення кваліфікації / упорядники: А. Артюхов, М. Віхляєв, Ю. Волк. 18 вересня – 18 жовтня 2023 року. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2023. 524 с. URL: <http://catalog.liha-pres.eu/index.php/liha-pres/catalog/view/240/6151/13742-1>

7. До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності : лист Міністерства освіти і науки України від 20.05.2020 р. № 1/9-263. https://mon.gov.ua/npa/do-pitannya-uniknennya-problem-i-pomilok-u-praktikah-zabezpechennya-akademichnoyi-dobrochesnosti?fbclid=IwAR3dJ0PKnGtsIdT8fIPhgogOQOCyvYPNNZmvT-9d3qYeQQmW_xmLYhYjQfI

8. Тренінг "Основи академічного письма, доброчесності та цифрових технологій в освітньому процесі" : метод. рек. до вивч. дисц. для здобув. спец. 073 «Менеджмент» ОПП «Менеджмент» першого (бакалавр.) рівня/ [уклад.: Т. А. Немченко, Л. В. Глебова] ; Центральноукраїнський. нац. техн. ун-т. – Кропивницький : ЦНТУ, 2023. – 27 с. <https://dspace.kntu.kr.ua/server/api/core/bitstreams/4d880d57-fb8c-42d9-8b9d-56f1bfb4ae76/content>

9. Николук Т., Шкляєва. Н. Ділова українська мова та академічне письмо : навч. посіб. Луцьк, 2022. 65 с.

Інформаційні ресурси:

1. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>
3. Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
4. Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>
5. Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Верховної ради України URL: www.rada.gov.ua
7. Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>